

בית המשפט המחוזי בירושלים

עש"א 3576-02-18 דיינ' משרד
הבריאות/המשרד הראשי ואח'

16 דצמבר 2018

אל: פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי
 إلى: מח"ל 7 ת.ד. 49333
 ירושלים

טלפון מרכז מידע: 077-2703333

מכתב מלווה

מצורף בזה פסק דין.

ח' טבת תשע"ט, 16 דצמבר 2018

תאריך

מזכירות בית המשפט

תשובות	תשובות	תשובות	תשובות	תשובות
<p>שאלה 1: האם אתם מעוניינים להשתתף בתוכנית?</p> <p>☐ כן ☐ לא</p>	<p>שאלה 2: האם אתם מעוניינים להשתתף בתוכנית?</p> <p>☐ כן ☐ לא</p>	<p>שאלה 3: האם אתם מעוניינים להשתתף בתוכנית?</p> <p>☐ כן ☐ לא</p>	<p>שאלה 4: האם אתם מעוניינים להשתתף בתוכנית?</p> <p>☐ כן ☐ לא</p>	<p>שאלה 5: האם אתם מעוניינים להשתתף בתוכנית?</p> <p>☐ כן ☐ לא</p>

[illegible]

814-10461164-80
16/12/2018
התאריך: 16/12/2018
השם: ארנון רותם

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 18-02-3576

בעניין: גיא דיין

המערער

נ ג ד

משרד הבריאות

המשיב

**ב"כ המבקש: עו"ד גיא עקיבא
ב"כ המשיב: עו"ד שני ינאי, פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)**

פסק דין

1. לפניי ערעור לפי סעיף 44 לחוק הפסיכולוגים, תשל"ז-1977.
2. עניינו של הערעור בהחלטת ועדת המשמעת (עו"ד זמירה גולדנר; גב' חנה בן ציון; ד"ר איילה בן פזי) מיום 26.12.17, בה החליטה הוועדה להתלות את רישיונותיו של המערער כפסיכולוג לתקופה של חמש שנים, מהן שנה אחת על תנאי, וזאת מבלי לקזז מתקופת ההתליה שנקבעה על ידי הוועדה את תקופת ההשעיה בה היה המערער מצוי במשך כשלוש שנים וארבעה וחצי חודשים.
3. המערער, שעבד כפסיכולוג קליני מומחה, אחז בשני רישיונות – רישיון פסיכולוג משנת 2002 ורישיון פסיכולוג קליני מומחה משנת 2005. שני רישיונות אלה הותלו והם עומדים במוקד הערעור שלפניי.

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 18-02-3576

העובדות

4. המערער עסק במתן טיפול פסיכולוגי בתחומי התמחותו. במסגרת זו, בדצמבר 2009 החל המערער במתן טיפול ל-א' שפנתה אליו לצורך קבלת טיפול נפשי. הטיפול ניתן על בסיס שבועי, תמורת תשלום, והתבצע בקליניקה של המערער. הטיפול ארך למעלה משנה.
5. בתחילת שנת 2011 נפרדה א' מבעלה. בעקבות המשבר שחוותה על רקע הפרידה, פנתה א' טלפונית למערער ביום 5.3.11 וביקשה להיפגש עמו באופן מידי. המערער נפגש עם א' מחוץ לקליניקה שלו, במלון מנדרין בתל אביב, והציע לה כי השניים ייסעו לחוף "הצוק" שסמוך למלון. במהלך הנסיעה השניים עישנו יחד חשיש, והמערער נישק את א', ליטף את שערה ונגע בחזה. בשבוע שלאחר מכן המערער נפגש עם א' פעמיים נוספות בחדרים ששכר בבתי מלון, כשבמפגשים אלה קיים אתה יחסי מין מלאים בהסכמה.
6. בעקבות אירועים אלה הוגש לבית משפט השלום בתל אביב-יפו כתב אישום נגד המערער שייחס לו ביצוע עבירות של בעילה אסורה בהסכמה ומעשה מגונה בהסכמה, תוך ניצול המשבר האישי בו הייתה שרויה א' וניצול יחסי מטפל-מטופל ביניהם. בהכרעת דין מיום 26.1.15, לאחר קיומו של הליך הוכחות, המערער הורשע בביצוע 3 עבירות. שתי עבירות של בעילה אסורה בהסכמה תוך ניצול יחסי מטפל-מטופל לפי סעיף 347א(ב) לחוק העונשין; ועבירה אחת של מעשה מגונה בהסכמה תוך ניצול יחסי מטפל-מטופל לפי סעיף 348ד'(1) לחוק ביחד עם סעיף 347א(ב).
7. ביום 20.9.15 בית משפט השלום גזר על המערער 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי כשהתנאי שלא יעבור עבירה על הוראות סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין תוך 3 שנים מיום מתן גזר הדין; ופיצוי למתלוננת על סך 10,000 ₪.
8. המאשימה ערערה על גזר הדין לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, ועתרה להטלת עונש חמור יותר (עפ"ג 15-10-38461). הערעור התקבל, ובפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי ביום 25.11.15, העמיד בית המשפט את עונשו של המערער על 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, כשיתר רכיבי העונש שהוטלו נותרו בעינם.

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 18-02-3576

9. בקשה למתן רשות לערער שהוגשה על ידי המערער לבית המשפט העליון, נדחתה (רע"פ 8575/15).
10. המערער ריצה את עונש המאסר שהוטל עליו במלואו, והוא שוחרר מבית הסוהר ביום 22.3.17.
11. בצד ההליך הפלילי התנהל נגד המערער הליך משמעותי, הוא ההליך שעומד במוקד הערעור שלפניי.
12. ביום 12.8.14, כחודשיים לאחר הגשת כתב האישום לבית משפט השלום הושעו רישיונותיו של המערער. השעיה זו עמדה בתוקף עד למתן החלטת ועדת המשמעת מושא ערעור זה, כשלוש שנים וארבעה וחצי חדשים לאחר מכן.
13. ביום 29.11.15, היינו ימים ספורים לאחר שניתן פסק הדין בבית המשפט המחוזי, הוגש כתב קובלנה מתוקן לוועדת המשמעת, לפי סעיף 35 לחוק הפסיכולוגים התשל"ז-1977. בכתב הקובלנה יוחסו למערער שתי עבירות משמעת: עבירה של התנהגות בדרך שאינה הולמת פסיכולוג כאמור בסעיף 33(1) לחוק, ועבירה של הרשעה בעבירה שיש בה כדי להראות שהוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בפסיכולוגיה לפי סעיף 33(5) לחוק. בישיבה שהתקיימה לפני הוועדה ביום 10.5.17 הודה המערער בעבירות שיוחסו לו והורשע בעבירות אלה.
14. בהחלטה של ועדת המשמעת מיום 26.12.17 הוטל על המערער עונש של התליית רישיונו ל-5 שנים, כשאחת מהן היא על תנאי. התנאי שנקבע הוא שתוך שלוש שנים מיום שישוב לעסוק כפסיכולוג, לא יעבור המערער את העבירות בהן הורשע. כאמור, הוועדה לא ראתה לקזז מתקופת ההתליה שנקבעה על ידה את תקופת ההשעיה בה היה המערער מצוי.
15. על החלטה זו הגיש המערער את הערעור שלפניי. הערעור מופנה הן כנגד מידת העונש שהוועדה הטילה על המערער, שלדעת המערער הוא חמור מדי, והן כנגד החלטת הוועדה שלא לקזז את התקופה בה היה מצוי בהשעיה.

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב

עש"א 3576-02-18

טענות המערער

16. המערער טוען כי התליית רישיונו למשך 5 שנים הוא עונש חמור ולא מידתי בנסיבות בעניין. המערער טוען כי הוא ומשפחתו שילמו מחיר כלכלי וחברתי כבד על מעשיו. בנוסף לענישה המשמעתית המערער נשא בעונש פלילי על מעשיו, והמתלוננת הגישה נגדו גם תביעה אזרחית שעודנה מתנהלת. על כן, לטענת המערער העונש שהוטל עליו אינו סביר.
17. נטען, כי לנוכח תקופת ההשעיה הארוכה שקדמה להתליית הרישיון, יוצא כי המערער לא יכול לעסוק במקצועו במשך תקופה של כ-7.5 שנים. על כן טוען המערער כי הוועדה הייתה צריכה לקזז מעונשו את תקופת ההשעיה הכוללת את תקופת מאסרו (10 חודשים). בנוסף, המערער העלה טענה בדבר הימשכות ההליכים המשמעתיים. המערער טוען כי הוא פנה בבקשה, שנדחתה, לזירוז ההליך המשמעתי שהתנהל נגדו בתקופת ההשעיה. לדבריו, אם הברור היה מזורז כבקשתו, תקופת ההשעיה בה שהה הייתה קצרה יותר.
18. בתמיכה לטענתו כי ההחלטה בעניינו חורגת מהמדיניות המקובלת המורה על קיזוז תקופת התלייה או השעיה, מפנה המערער בין היתר להחלטה בעניינו של ד"ר פיגר, שם הוחלט על קיזוז תקופת המאסר בת 12 חודשים מתקופת ההתלייה שנקבעה בעניינו (ע"ו 23870-01-12); להחלטה בעניינו של ד"ר היילבורן בה קוזזה תקופת עבודות השירות שריצה הרופא מתקופת התליית הרישיון; ולהחלטה בעניינו של ד"ר לאור שם נקבע כי התליית הרישיון שנקבעה תיספר מהמועד בו הושעה הרופא מעיסוקו.
19. כמו כן, המערער מפנה להחלטה בעניינו של האח קבלאן שם נוכחה תקופת ההשעיה מתקופת ההתלייה, ונכתב על ידי כב' השופט א' שטרסנוב כי "כשם שבית המשפט מנכה מתקופת המאסר שהוא מטיל על הנאשם, כדבר שבשגרה, את ימי המעצר בהם הוא שהה, טרם משפטו – למרות שאין בחוק הוראה המחייבת אותו לעשות כן – כך נכון וראוי שגם ועדת המשמעת תנהג על פי "מנהג מושרש" זה, ותנכה את תקופת ההשעיה או את תקופת ההתלייה המנהלית, לפי המקרה – מתקופת ההתלייה המשמעתית המוטלת על ידה, בהיעדר נסיבות יוצאות דופן שלא לעשות כן".
20. כסעד חילופי מבקש המערער כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו לפי ס' 43(א)(4) לחוק ויסווג את השעייתו של המערער כך שהוא יוכל לחזור ולבצע עבודות שונות כפסיכולוג ובהן ייעוץ ארגוני; ייעוץ תעסוקתי; גיוס עובדים; השמה; ותפקידים נוספים.

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 3576-02-18

טענות המשיב

21. המשיב טוען, כי אין זה מסוג המקרים בהם ראוי שערכאת הערעור תתערב בהחלטות ועדת המשמעת. לטענת המשיב, ועדת המשמעת מהווה מעין רשות מנהלית, ועל כן היקף התערבותו של בית המשפט בשיקול הדעת של הוועדה הוא מצומצם, כשהביקורת המוחלטת על החלטות הוועדה בוחנת את סבירות ההחלטה על פי אמות המידה המקובלות בדין המנהלי. לכן, כך טוען המשיב, בית המשפט יתערב בהחלטות ועדה רק כאשר עולה מההחלטה חוסר סבירות קיצוני או משגה מהותי בשיקול הדעת. לטענת המשיב, לגבי העונש לא תהיה התערבות כל עוד אין סטייה מהותית משיקול דעת ראוי.
22. עוד טוען המשיב, כי האינטרס המרכזי שעומד על הפרק בהחלטות מעין אלה הוא אינטרס הציבור, ולא שיקולים ספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת. שיקולים מעין אלה גוברים על עניינו הפרטי של המערער.
23. לגופו של עניין טוען המשיב, כי ההחלטה של ועדת המשמעת היא החלטה סבירה ומידתית; כי החלטת הוועדה התבססה על כל החומר הרלוונטי שהונח לפניו והתרשמותה באופן ישיר מהעדויות; כי ההחלטה נותנת משקל מכריע לאינטרס הציבורי ולא לנסיבותיו האישיות של המערער, וזאת בהתאם להלכה הפסוקה לעניין זה; וכי החלטת הוועדה עומדת בקו אחד עם ענישה מחמירה המקובלת בעבירות מין של אנשי מקצוע כלפי מטופלות.
24. עוד נטען, כי החלטת הוועדה מתבססת על התרשמותן הישירה של חברות הוועדה מהמערער. מכך שאינו כשיר לשמש כמטפל בעת הזו, ומכך שעליו לעבור תהליך טיפולי משמעותי בטרם ישוב וישמש כמטפל.

דיון והכרעה:

25. לא מצאתי עילה להתערב בהחלטת ועדת המשמעת, ועל כן הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות.
26. נקודת המוצא לדיון בעניינינו היא, שערכאת הערעור לא תתערב בענישה שנקבעה על ידי ועדות משמעת, אף אם היא סוטה במידת מה מהראוי לשיטתה. ובמילותיו של הנשיא (כתוארו אז)

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 3576-02-18

מ' שמגר: "רק סטייה מהותית לקולא או לחומרה, משגה מהותי בשיקול הדעת או הטלת עונש המחטיא באופן ברור וגלוי את מטרתו יצדיקו את התערבותה של ערכאה זו" (ע"א 412/90 ד"ר משה אליהו נ' שר הבריאות, פ"ד מד(4) 422, עמ' 427; וכן, ר' פסקי הדין אליהם הפנה המשיב בעיקרי הטיעון מטעמו בסעיפים 22-30).

27. העונש הכולל שהוטל על המערער הוא עונש מכביד, אך עדיין אין הוא מצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בהחלטת הוועדה. דברים אלה נאמרים בין היתר בשים לב לכך, שהחלטת הוועדה היא מקיפה, מעמיקה ויסודית, ויש בה הצגה מאוזנת של השיקולים לקולא והשיקולים לחומרה בפרשה שלפנינו. לעניין השיקולים לקולא סקרה הוועדה בהרחבה את מכתבי המטופלים שהוגשו כראיות על ידי המערער, בהם דיברו המטופלים בשבחו הרב של המערער; הוועדה סקרה בהחלטתה את המכתב שנכתב על ידי בתו של המערער; את עדות אשת המערער לפני הוועדה; ואת עדות המערער. הוועדה הייתה ערה היטב לשבר העמוק אליו נקלעו המערער ובני משפחתו בעקבות הפרשה מושא דיונו. ואולם בצד זאת, הוועדה ראתה בחומרה רבה את מעשיו של המערער, ובנוסף לכך היא התרשמה כי בעת הזאת המערער עדיין אינו כשיר לשמש כמטפל.

28. כאמור, המערער העלה טענות בשני מישורים. האחד, חומרת עונש ההתליה שהוטל עליו על ידי הוועדה; והשני, כי היה על הוועדה לקזז את תקופת השעייתו, או לכל הפחות את תקופת מאסרו, מתקופת ההתליה שנקבעה כעונש בעניינו.

29. באשר לטענת המערער ביחס לחומרת העונש. המערער היה מנוע מעיסוקו כפסיכולוג החל מיום 12.8.14, אז החלה תקופת ההשעיה שנמשכה עד ליום 26.12.17, מועד בו ניתנה החלטת ועדת המשמעת. במהלך תקופה זו ריצה המערער עונש מאסר של 10 חודשים. בהתאם להחלטת ועדת המשמעת, ביום 26.12.17 רישונו של המערער הותלה לתקופה של 4 שנים. יוצא מכך, כאמור, שהמערער מנוע מעיסוקו כפסיכולוג תקופה בת שבע שנים וארבעה וחצי חודשים לערך.

30. הוועדה קבעה, וקביעה זו מקובלת עליי, כי המערער ביצע עבירות שנוגעות לליבת המקצוע כפסיכולוג. הוא קיים קשר מיני עם מטופלת שפנתה אליו ברגע של מצוקה נפשית קשה; זאת, תוך שהוא משתמש במידע מתוך הטיפול של המתלוננת כדי לקבל את הסכמתה לקיום יחסי מין; הוא חזר על מעשים אלה שנפרסו במשך תקופה של כשבוע; וכן, לאחר מכן המשיך להתראות אתה במפגשים חברתיים במשך כחודשיים.

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 18-02-3576

31. נקודה זאת הדגישה ועדת המשמעת בהחלטתה, וכך היא אמרה:

"במקרה שלפנינו, חטא הנקבל בעבירה החמורה ביותר שניתן ליחס לפסיכולוג במערכת יחסיו עם מטופל/ת. משיחת הרגעה עם מטופלת שהזעיקה אותו במצוקה נפשית קשה בשבת, התדרדר המפגש לעישון חשיש במכונית, לנשיקה ולשני מפגשים שכללו מגע מיני מלא. במהלך המפגשים המיניים עשה הנקבל שימוש בתכנים שהעלתה המתלוננת במהלך הטיפול – התפרקות הבית, הרצון בילד והציע לה אותם, מה שבוודאי הוסיף לבלבול ולסערת החושים בו היתה נתונה" (סעיף 41).

32. לנוכח זאת, מצאה הוועדה לדחות את בקשת המערער להשית עליו עונש התליה החופף את תקופת ההשעיה שכן **"... מעשיו החמורים של הנקבל והתנהלותו כלפי המתלוננת מחייבים ביטוי הולם ומחמיר ביותר באמצעי המשמעת שנקטו נגדו" (ס' 53 להחלטה).** ובהמשך קבעה הוועדה:

"מעשיו של הנקבל והעבירות שעבר הינם בדרגת החומרה הגבוהה ביותר שניתן ליחס לפסיכולוג. משום כך, לא ראינו מנוס אלא להטיל עליו את תקופת ההתליה המירבית בחוק דהיינו 5 שנים, יובהר כי אילו היה בסמכות הועדה להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה ארוכה יותר, לא היינו מהססים לעשות כן" (סעיף 55).

33. למרות דברים אלה, הוועדה מצאה להתחשב בתקופת ההשעיה הארוכה בה היה מצוי המערער, ולקבוע כי שנה אחת מתוך חמש שנות ההתליה שנקבעו על ידה תהיה על תנאי.

34. עיון בהחלטת הוועדה מעלה, כי שני שיקולים עמדו ביסוד החלטתה. השיקול האחד נוגע לתפקידה של הוועדה **"להגן על טוהר המקצוע, להתוות כללים של מותר ואסור ולסמן גבולות ברורים בכל מקרה של סטייה אסורה" (סעיף 41 להחלטה).** השיקול השני נובע מהתרשמותה של הוועדה כי בעת הזאת המערער עדיין אינו כשיר לשמש כמטפל. וכך נאמר על ידי חברות הוועדה בעניין זה:

"נוסיף עוד בשולי החלטתנו, כי התרשמנו שהנקבל מודה בכנות שטעה בהתנהלותו כפסיכולוג מול המתלוננת. יחד עם זאת הנקבל הדגיש את סבלו ואת המחיר ששילם כתוצאה מהתנהלותו, מבלי להתעכב על המחיר

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב

עש"א 18-02-3576

ששילמה המתלוננת. לא התרשמנו שהנקבל עבר טיפול ייעודי כפסיכולוג אצל מדריך, טיפול שמטרתו הבנת תהליכי הטיפול, שמירה על גבולות בתוך הטיפול של מקום, זמן, יחסים וגבולות. אין לנו ספק שהנקבל אינו בשל בשלב זה לחזור ולעסוק בטיפול נפשי. יכולת ההתמודדות של פסיכולוג מול מטופל נבחנת בראש ובראשונה בסיטואציות טיפוליות מורכבות שמאתגרות את ההיררכיה של יחסי מטפל מטופל, וביכולתו של מטפל להציב גבולות למטופל תוך הכלה של כל שיגיונותיו, ויצירת יחסי טיפול בטוחים לפסיכולוג ולמטופל. לא התרשמנו כי הנקבל בשל לעסוק בטיפול נפשי בטרם יכשיר עצמו לעשות כן תחת הדרכה ופיקוח מקצועיים. יובהר, כי אילו היה בסמכותנו להורות על קבלת טיפול נפשי ייעודי, בפיקוח ודיווח כתנאי להחזרת רישיונו, היינו עושות כן ללא היסוס" (סעיף 52 להחלטה).

35. צודק המערער בטענתו, כי בדרך כלל יש לקזז תקופות של השעיה או התליית רישיון שקדמו למתן החלטת ועדת משמעת. עובדה היא, שבמסגרת הדיון שהתקיים בעניינו של המערער לפני ועדת המשמעת, הותיר נציג המשיב את שאלת הקיזוז לשיקול דעת הוועדה (סעיף 53 להחלטת הוועדה). לנוכח זאת, התלבטתי האם אין מקום להתערב בהחלטת הוועדה ולהורות על קיזוז, אפילו חלקי, של תקופת ההשעיה בה היה נתון המערער. ואולם לאחר ששקלתי בדבר הגעתי לכלל מסקנה שחרף המדיניות הנוהגת בדרך כלל בשאלת הקיזוז, אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור.

36. שלושה טעמים לכך: הטעם האחד הוא, קביעתה של הוועדה שאילו היה בסמכותה להתלות את רישיונו של המערער לתקופה ארוכה יותר מהתקופה המקסימלית הקבועה בחוק (5 שנים), היא לא הייתה מהססת מלעשות זאת. הטעם השני הוא, שהוועדה הפעילה שיקול דעת וקבעה כי שנה אחת מתוך עונש ההתליה שהטילה על המערער תהיה על תנאי. הטעם השלישי הוא, התרשמותה של הוועדה כי בעת הזאת המערער עדיין אינו כשיר לשוב ולשמש כפסיכולוג. בהקשר זה יש לציין, כי שתיים מתוך שלוש חברות הוועדה הן פסיכולוגיות במקצוען. לפיכך, יש לתת משקל רב להתרשמותן ולקביעה הברורה והחד משמעית של הוועדה, כי בעת הזאת המערער עדיין לא בשל לשמש פסיכולוג, ואילו היה בסמכותנו להורות על קבלת טיפול נפשי ייעודי, בפיקוח ודיווח כתנאי להחזרת רישיונו, היינו עושות כן ללא היסוס". לא למותר לציין בהקשר זה, שהמערער ובא כוחו מסרו לוועדה, שגם אם המערער יקבל כעת את רישיונו, אין בכוונתו לעסוק בטיפול בשלב זה, "אלא רק לאחר שיקום מלא ומעמיק, נפשי ואישי" (סעיפים 40 ו-53 להחלטה).

**בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופט אריה רומנוב**

עש"א 3576-02-18

סוף דבר

37. מהטעמים אותם פירטתי החלטתי לדחות את הערעור.
38. בנסיבות העניין איני מחייב את המערער בהוצאות. הפיקדון שהמערער הפקיד יושב לו על ידי המזכירות.
39. המזכירות תשלח לצדדים העתק מפסק הדין.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ט, 11 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

אריה רומנוב, שופט